

אדוני שר-החינוך!

אני משער שהיית כליכך טרוד בזמן האחרון כממלא מקום של ראש-הממשלה, שר-החוק, ושר-האוצר, עד שלא נתפנית להעניף עין ב-78 שאלות הסקר, שעליהן נדרשו תלמידי כיתות ח' לענות בשבוע שעבר, כדי לקבוע מי מהם ראוי להמשיך את לימודיו העיוניים בבתי-הספר התיכוניים.

אינני יודע מי הוא המטומטם במשרדך שחיבר את שאלות מיבחן-הסקר, ומי הוא החמור שאישר אותם. אני מתאר לעצמי שקיימת לצורך זה במשרד החינוך איזו ועדה מכובדת של פדגוגים, שתפקידה הוא לבדוק בין השאר, לא רק אם הן השאלות הן נכונות, אלא גם אם השאלות הן סבירות.

אני משוכנע שהיית גונן את מיבחן-הסקר ומסיק את מלוא המסקנות לגבי האחראים לו, אילו נודמן לך לקרוא לפי חות את השאלה הראשונה שאותה קראו רבבות תלמידים בשעת המיבחן, ושר-אחיה יכלו לקרוא כל אורחי המדינה בעיתונות, שים לב, אדוני השר לקטע עליו מבר סטות שתי השאלות הראשון נות במיבחן. אני מצטט מילה במילה:

מעולם לא פסק ישוב ה' יהודים בארץ-ישראל, לעתים היה גדול יותר, ולעתים קטן יותר, אבל מעולם לא היתה חשיבותו בגודלו. היהודים היושבים בארץ ראו את עצמם

מס תמיד שלוחים, עליות המייצגת את כל העם היהודי, ללא יחס למינספרם הכללי של היהודים בארץ. רבים היו בה חכמים ורבים עיוורים, שפירסמו חיבורים וספרים. לעומת הערבים וה' נוצרים, שנשקטו במקום, לא יצרו ב' ארץ-ישראל שום יצירה חשובה, למרות קדושת הארץ ולהותיהם.

גו, או אני שואל אותך אדוני השר: הקראת מימך קביעה, "היסטורית" לאור מניית, מתנשאת, מסולפת, גסת-רוח וגזר עניית אשר כזו?

לולא חבר בשם ראעיה, אשר נפגע עד עומק ליבו מהדברים, והפנה את תשומת-לבי אליהם, לא הייתי מאמין שדעות קדומות, נבערות, מוטעות ומטעות כאלה יופצו בין רבבות תלמידים, בגושפנקה רשמית של משרד-החינוך. תמיד חשדתי שמשוהו רקוב במערכת החינוך, אך לא העליתי בדעתי שטימטום של פדגוגים, המועסקים עלייך, יכול להגיע לשאינם כאלה.

אדוני השר, מה היא לדעתך התמונה שתיחרת, לאחר שטיפה גסה זו, במוחם של תלמידי כיתות ח'?

היהודים מעולם לא נטשו את ארץ-ישראל. פירושו של דבר, שארץ-ישראל הינה היום, ותמיד היתה, שלנו, וכנראה שלנו בלבד, שכן הערבים והנוצרים, "נשקטו" כאן. (מאין באו העולים החדשים האלה, שנשקטו כאן? הערבים ודאי הגיעו מפולניה וגרמניה, ואילו ה' נוצרים באו מן הסתם מאמרוקו ותימן.) במשך מאות שנים, כאשר מן הישוב היהודי לא נשתירו בארץ אלא קומץ של עובדי-אדמה בפקיעין, וכמה מאות שונר-רים שחיו בצפת, טבריה וירושלים על

כספי החלוקה, ראו את עצמם איכרים נבערים ותלמידי-ישיבות אלה כ"עליות", המייצגת את כל העם היהודי. מתי זה קרה? מי הם החכמים והרבנים היהודיים, שלא חללו ליצור בארץ-ישראל, ומה נותר מחיבוריהם, ספריהם ויצירות-המופת שלהם? האם מחבר, "המחקה ה' היסטורי" מתכוון למחלוקת בין ר' אהרן בן-מאיר ובין הרב סעדיה, הגאון של סורא, בעניין עיבור השנה וקביעת המור עדים בימי שלטונו של החליף הפטמי אל-חאכם (תחילת האלף השני)? או אולי כוונתו לפירוש המיקרא בערבית, שנכתב בידי ר' תנחום הירושלמי במאה ה-13? מתי ראו את עצמם יושביה היהודיים של ארץ-ישראל כ"עליות"? בשעה שבחן לארץ, בגולה הזוויה, חיו ופעלו הרמב"ם, יהודה הלוי, אלחריזי, רש"י, עמנואל הור"י? או אולי היה זה מאוחר יותר בימיהם של מנדלסון, ד"ש-רש"י, היינריך היינה ואלברט איינשטיין?

איהו יצירות חשובות תרמו יהודי ארץ-ישראל לאנושות? (חוץ מ"שולחן ערוך", שגרים ודאי למהפכה בתולדות המח' שבה האנושיות.) במה בדיוק מתבטאת העליונות שלנו לגבי בי הערבים והנוצרים, שנוש' תקעו בארץ-ישראל? (ואגב, ממות ערבים ונוצרים הם בני דמות נפרדות? מחבר הקטע התכוון, אני מניח, למוסלמים ולנוצרים בני הלאום הער' בי.)

אני בטוח שהמוסלמים והנוצרים, חיברו בארץ-ישראל לא פחות חיבורים משע' ממים וספרים בלתי-חשובים משעשו זאת בני ה"עליות" היהודית כאן. ומה דבר מוסיקה ושירה ערבית? מה דבר ארכי-סקטורה בארץ-ישראל? למשל, כיפת-הס' לע ושער דמשק. ומה זה חשוב בכלל מי יצר מה וכמה?

נניח שיהודי ארץ-ישראל חיברו כאן את "מורה נבוכים", את חוקי ניוטון, "הקאפיטאל", "רומיאו ויוליה" ואת "תר' רת היחסות". האם היתה עובדה זו מוכיח' חה את עליונותם של היהודים על המוס' למים והנוצרים? האם היתה עובדה זו מוכיחה שארץ-ישראל שייכת ליהודים יר' תר משהיא שייכת לערבים, כפי שהקטע הגזעני הזה מבקש לרמוז?

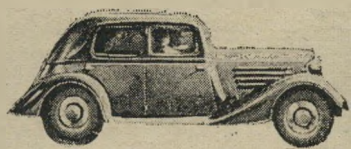
ועוד שאלה אחת: נניח אפילו שניתן היה להוכיח מבחינה מדעית את עליונותנו תנו על הערבים, האם אינך חושב, אדוני שר-החינוך, שעובדה זו מן הראוי שיעסקו בה אנשי-מדע באוניברסיטאות, ולא תלמידי כיתות ח', הניגשים לבחינות-הסקר? השאלות, אגב, עליהם נתבקשו התלמידיים לענות אחרי קריאת הקטע הנ"ל לא היו: "מה לא נכון בקטע הזה?" "האם לדעתך, כותב הקטע הזה הוא גזעני שפל?" השאלות היו הרבה יותר פשוטות: 1. מה פרוש המילה "עליות"? (התשובה הני' כונה: מיטב העם.) 2. במה נבדלו שאר יושבי-הארץ מהיהודים? (התשובה הנכונ' הנה: בכך שכמעט לא יצרו יצירות.)

אדוני שר-החינוך-התרבות, ידידי רא' עיף, וערבים רבים כמוהו, מצמים לשמוע התנצלות כלשהי מפיקך, נדמה לי שהת' נצלות כזאת מגיעה להם וגם לנו.

אופוס 102 ברשימת כשל

בעיתון שקיבלתי מכונית בהנחה של שלוש שות אלפים לירות. נסיתי אפילו לשחד אותו. הבטחתי לו את כל כרכי "האינ" ציקלופדיה העברית" בשתי לירות ושבר עים וחמש אגורות, וגם זה לא עזר.

"תראה", הוא אמר, "אתה לא יחיד. יש עוד הרבה אנשים שמוכנים להוסיף על המחיר, ובלבד שר נדליף לעיתון שהם קיבלו הנחה. תבין אור תי: אני לא יכול להכניס את כולם לתוך הרשימה. הייתי רוצה, אבל אלה שכבר נמצאים ברשימה מתנגדים בתוקף להארכת הרשימה.

מה, זה יפגע ביוקרתם. 102 זה המכסומם האבסולוטי. אני מצטער מאד, אני מוכן להוסיף אותך לרשימת האנשים המחכים בתור להיכלל ברשימה של שובינסקי אבל זה הכל, וגם אז אני לא מבטיח שום דבר. אם אחד אנשים ברשימה שנתפרסמה יצא במקרה זכאי, או יצליח איכשהו להוכיח ששמו נכלל בטעות — אני אוסיף לרשימה שם חדש במקומו. אבל, כמוכך, לפי התור ולפי... אתה מבין? אנציקלופדיה יש לי כבר, אבל אם היית יכול לסדר איזו מילגה לבן שלי שנכשל בבחינות-הגמר, יכול להיות שאפשר היה לסדר משהו. אני מכיר אישית את אלעד פלד, מנכ"ל משרד-החינוך, אבל הוא איש קשה מאד. בעניינים כאלה הוא לא יודע חוכמות. ממש כורדי. יקה מיוקק, שאפילו גזוז לא מוכן ששמות על חשבון מישוה אחר, אבל מי יודע? אולי הוא זקוק ל"אנציקלופדיה העברית"? בשביל מה אני צריך שני סטים? את הסט השני קיבלתי מפיקד במשרד-האוצר, כשסידרתי לבתו עבודה כפקידה בשגרירות הישראלית בפריס.

בעיות עם הכנסה

יש לי בעיות עם פקיד-השומה שלי. חר' דש וחצי אחרי שהגשתי את הצהרת-ההון שלי לשנת 70/71, הוא הוזמן אותי לשי' חה במשרדו, וניגש ישר לעניין.

"אני רואה שקנית פנטאהון בכיכר המ' דינה", הוא אמר, "ואתה טוען ששילמת 150,000 ליי. אני יודע ששילמת יותר". "מה פתאום?" קראתי נפגע. "זה המ' חיר של דירת-פאר בכיכר המדינה. אפילו משה דיין אמר את זה בנאום המפורסם שלו על שני הדגלים".

"זה מה שמשך דיין היה משלם בשביל פנטאהון בכיכר המדינה", אמר הפקיד, "הקבלן עוד היה אומר לו תודה רבה. אבל לך עלתה הדירה לפחות רבע מיליון לירות. מאיפה לקחת את הכסף?" "שוד הבנק הלאומי בראשון-לציון", אמרתי מבלי להניד עפעף.

"בשוד השתתפו חמישה אנשים", אמר הפקיד, אחרי שעיין בפתק שהיה צמוד בסיכה להצהרת-ההון שלי. "החלק שלך הוא 50,000. איפה לקחת עוד 200,000 ליר' רות?" "הפריצה למלטשת היהלומים בנחלת יצחק", אמרתי. "על הפריצה הזאת כבר הצהרת בשנה שעברה", אמר הפקיד.

"אני לא מתכוון למלטשה של בלכמן", אמרתי. "אני מתכוון לשוד המזווין במל' טשה של גורליצ'ניק, לקחנו שם יהלומים בשווי 380,000 ליי".

"אבל לא קיבלתם עבורם יותר מ' 150,000", אמר הפקיד, כשהוא מעיין ב' פתק נוסף. "הייתם שלושה אנשים. איפה לקחת את שאר הכסף בשביל הפנטאהון? שנים וחצי מיליון לירות, ויצאתי בכעס.

דיין אינו עובר על חוק משום שהחוק אינו קיים לגביו

דן בן אמוץ

מנהל חשבונו